પ્રશ્ન 1(અ) [3 ગુણ]

પ્રોસિજર ઓરિએન્ટેડ પ્રોગ્રામિંગ (POP) અને ઓબ્જેક્ટ-ઓરિએન્ટેડ પ્રોગ્રામિંગ (OOP) વચ્ચે તફાવત કરો.

જવાબ:

ટેબલ:

પાસાં	POP	ООР
અભિગમ	ટોપ-ડાઉન અભિગમ	બોટમ-અપ અભિગમ
ફોકસ	ફંક્શન્સ અને પ્રોસિજર્સ	ઓબ્જેક્ટ્સ અને ક્લાસેસ
ડેટા સિક્યોરિટી	ઓછી સુરક્ષિત, ગ્લોબલ ડેટા	વધુ સુરક્ષિત, ડેટા encapsulation
સમસ્યા ઉકેલ	ફંક્શન્સમાં વિભાજન	ઓબ્જેક્ટ્સમાં વિભાજન

મુખ્ય મુદ્દા:

• POP: ફંક્શન્સ પ્રાથમિક બિલ્ડિંગ બ્લોક્સ છે

• OOP: ઓબ્જેક્ટ્સમાં ડેટા અને મેથડ્સ બંને સામેલ છે

• **પુનઃઉપયોગ**: OOP વધુ સારી કોડ પુનઃઉપયોગિતા પ્રદાન કરે છે

મેમરી ટ્રીક: "POP ફંક્શન્સ, OOP ઓબ્જેક્ટ્સ"

પ્રશ્ન 1(બ) [4 ગુણ]

OOP ના મૂળભૂત ખ્યાલોની નોંધણી કરો અને સમજાવો.

જવાબ:

OOP ના મૂળભૂત ખ્યાલો:

• Encapsulation: ક્લાસમાં ડેટા અને મેથડ્સને એકસાથે બાંધવું

• Inheritance: હાલની ક્લાસેસમાંથી નવી ક્લાસેસ બનાવવી

• Polymorphism: સમાન મેથડ નામ સાથે વિવિધ implementations

• **Abstraction**: યુઝરથી implementation વિગતો છુપાવવી

ફાયદા:

• ક્રોડ પુનઃઉપયોગ: inheritance અને polymorphism દ્વારા

• ડેટા સિક્ચોરિટી: encapsulation દ્વારા

• **સરળ maintenance**: મોડ્યુલર અભિગમ

મેમરી ટ્રીક: "દરેક હુશિયાર વ્યક્તિ અમૂર્ત વિચાર કરે છે"

પ્રશ્ન 1(ક) [7 ગુણ]

Constructor વ્યાખ્યાયિત કરો. વિવિધ પ્રકારના Constructors ની નોંધણી કરો અને તેમાંથી કોઈપણ 2 ને યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

Constructor વ્યાખ્યા:

Constructor એ વિશેષ મેથડ છે જે ઓબ્જેક્ટ બનાવવામાં આવે ત્યારે તેને initialize કરે છે. તેનું નામ ક્લાસ જેવું જ હોય છે અને કોઈ return type નથી.

Constructor ના પ્રકારો:

• Default Constructor: કોઈ પેરામીટર નથી

• Parameterized Constructor: પેરામીટર લે છે

• Copy Constructor: અન્ય ઓબ્જેક્ટમાંથી ઓબ્જેક્ટ બનાવે છે

• Private Constructor: ઓબ્જેક્ટ બનાવવાને મર્યાદિત કરે છે

કોડ ઉદાહરણ:

```
class Student {
   String name;
   int age;
   // Default Constructor
   public Student() {
        name = "Unknown";
        age = 0;
    // Parameterized Constructor
   public Student(String n, int a) {
        name = n;
        age = a;
   }
}
class Main {
   public static void main(String[] args) {
        Student s1 = new Student();
                                       // Default
        Student s2 = new Student("John", 20); // Parameterized
   }
}
```

મુખ્ય લક્ષણો:

- આપોઆપ કૉલ: ઓબ્જેક્ટ બનાવવા દરમિયાન આપોઆપ કૉલ થાય છે
- **કોઈ Return Type નથી**: Constructor નો કોઈ return type નથી

મેમરી ટીક: "Constructor ઓબ્જેક્ટ બનાવે છે"

પ્રશ્ન 1(ક OR) [7 ગુણ]

String class સમજાવો. String class ની વિવિદ્ય methods ની યાદી બનાવો અને તેમાંથી કોઈપણ 3 ને યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

String Class:

Java માં String class immutable character sequences ને રિપ્રેઝેન્ટ કરે છે. એકવાર બનાવ્યા પછી, String ઓબ્જેક્ટ્સ બદલી શકાતા નથી.

String Methods:

Method	હેતુ
length()	string ની લંબાઈ પરત કરે છે
charAt(index)	આપેલ index પર character પરત કરે છે
substring(start, end)	substring કાઢે છે
indexOf(char)	character ની પોઝિશન શોધે છે
toUpperCase()	uppercase માં કન્વર્ટ કરે છે

કોડ ઉદાહરણ:

```
public class StringDemo {
   public static void main(String[] args) {
        String str = "Hello World";

        // length() method
        System.out.println("Length: " + str.length()); // 11

        // charAt() method
        System.out.println("Char at 0: " + str.charAt(0)); // H

        // substring() method
        System.out.println("Substring: " + str.substring(0, 5)); // Hello
    }
}
```

મુખ્ય મુદ્દા:

- Immutable: String ઓબ્જેક્ટ્સ બદલી શકાતા નથી
- Memory Efficient: Storage માટે string pool

મેમરી ટ્રીક: "Strings ટેક્સ્ટ સ્ટોર કરે છે"

પ્રશ્ન 2(અ) [3 ગુણ]

Garbage Collection વ્યાખ્યાયિત કરો. JAVA પ્રોગ્રામિંગમાં Garbage Collection નું મહત્વ જણાવો.

જવાબ:

Garbage Collection વ્યાખ્યા:

આપોઆપ મેમરી મેનેજમેન્ટ પ્રક્રિયા જે એવા ઓબ્જેક્ટ્સ દ્વારા કબજે કરાયેલી મેમરી પાછી મેળવે છે જેનો હવે કોઈ reference નથી.

મહત્વ:

- આપોઆપ મેમરી મેનેજમેન્ટ: મેન્યુઅલ મેમરી deallocation ની જરૂર નથી
- Memory Leaks ટાળે છે: આપોઆપ unused મેમરી મુક્ત કરે છે
- Application Performance: મેમરી ઉપયોગને optimize કરે છે

ફાયદા:

- Programmer Productivity: મેમરી મેનેજમેન્ટ પર નહીં, logic પર ધ્યાન
- Reliability: મેમરી issues ને લીધે crashes ઘટાડે છે

મેમરી ટ્રીક: "Garbage Collector મેમરી સાફ કરે છે"

પ્રશ્ન 2(બ) [4 ગુણ]

Object ને Garbage collection માટે eligible બનાવવાની ચાર રીતોની યાદી બનાવો.

જવાબ:

GC Eligibility ની ચાર રીતો:

રીત	વર્ણન
Reference ने Null इरवुं	Object reference ને null સેટ કરવું
Reference ફરીથી Assign કરવું	Reference ને બીજા object પર point કરવું
Anonymous Objects	Reference વિના objects બનાવવા
Island of Isolation	Objects માત્ર એકબીજાને refer કરે

ઉદાહરણો:

• Nullifying: obj = null;

• **Reassigning**: obj1 = obj2;

• Anonymous: new Student();

• Island: બાહ્ય access વિના circular references

મેમરી ટ્રીક: "Null References Islands ને આકર્ષે છે"

પ્રશ્ન 2(ક) [7 ગુણ]

Static block દર્શાવવા માટે JAVA પ્રોગ્રામ લખો જે main પહેલા execute થાય છે. તેનું મહત્વ સમજાવો.

જવાબ:

```
public class StaticBlockDemo {
    static int count;

// Static block
static {
        System.out.println("Static block executed first");
        count = 10;
        System.out.println("Count initialized to: " + count);
}

public static void main(String[] args) {
        System.out.println("Main method started");
        System.out.println("Count value: " + count);
}
```

```
Static block executed first
Count initialized to: 10
Main method started
Count value: 10
```

મહત્વ:

- પ્રારં**ભિક Initialization**: main method પહેલા execute થાય છે
- Class Loading: ક્લાસ પ્રથમ વખત લોડ થાય ત્યારે ચાલે છે
- એક વખત Execute: ક્લાસ દીઠ માત્ર એક વખત execute થાય છે

ઉપયોગ:

- Static Variable Initialization: static variables ને initialize કરવા
- Resource Loading: configuration files લોડ કરવા

મેમરી ટીક: "Static Blocks Main પહેલા શરૂ થાય છે"

પ્રશ્ન 2(અ OR) [3 ગુણ]

JAVA માં Minor/Incremental અને Major/Full Garbage collection નું વર્ણન કરો.

જવાબ:

Garbage Collection ના પ્રકારો:

явія	qย์ -	આવર્તન
Minor GC	Young generation સાફ કરે છે	વારંવાર
Major GC	Old generation સાફ કરે છે	ઓછું વારંવાર

Minor GC:

- **दक्ष्य**: Young generation objects
- **ઝડપ**: ઝડપી execution
- પ્રભાવ: ઓછું application pause

Major GC:

- **วร**น: ย์ใหู่ execution
- **มูเดเน**: ๆยาร application pause

મેમરી ટ્રીક: "Minor વારંવાર, Major ધીમું"

પ્રશ્ન 2(બ OR) [4 ગુણ]

JAVA માં finalize() method ને તેના ફાયદાઓ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

finalize() Method:

Garbage collector દ્વારા object destruction પહેલા cleanup operations માટે કૉલ કરાતી વિશેષ method.

Syntax:

```
protected void finalize() throws Throwable {
    // Cleanup code
}
```

ફાયદા:

- **Resource Cleanup**: Files, database connections બંધ કરવા
- Memory Management: Native resources मुझ्त इरपा
- Safety Net: Cleanup માટે છેલ્લી તક

ઉદાહરણ:

```
class FileHandler {
    protected void finalize() throws Throwable {
        System.out.println("Cleanup before destruction");
        super.finalize();
    }
}
```

મેમરી ટ્રીક: "Finalize Resources મુક્ત કરે છે"

પ્રશ્ન 2(ક OR) [7 ગુણ]

public static void main(String[] args) ની syntax સમજાવો. Command line argument તરીકે લેવાયેલ input ને છાપવા માટે JAVA પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ:

Main Method Syntax:

```
public static void main(String[] args)
```

સમજૂતી:

- public: ગમે ત્યાંથી accessible
- static: Object બનાવ્યા વિના કૉલ કરી શકાય
- void: કોઈ return value નથી
- main: JVM દ્વારા ઓળખાતું method નામ
- String[] args: Command line arguments array

કોડ ઉદાહરણ:

```
public class CommandLineDemo {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println("Arguments ન સંખ્યા: " + args.length);

    if(args.length > 0) {
        System.out.println("Command line arguments:");
        for(int i = 0; i < args.length; i++) {
            System.out.println("Arg " + i + ": " + args[i]);
        }
    } else {
        System.out.println("Sig arguments MEH કરાયા નથી");
    }
}
```

Execution:

```
java CommandLineDemo Hello World 123
```

આઉટપુટ:

```
Arguments ਜੀ સંખ્યા: 3
Command line arguments:
Arg 0: Hello
Arg 1: World
Arg 2: 123
```

મેમરી ટ્રીક: "Public Static Void Main Args"

પ્રશ્ન 3(અ) [3 ગુણ]

વિવિધ Java access modifiers ની યાદી બનાવો અને સમજાવો.

જવાબ:

Java Access Modifiers:

Modifier	Class	Package	Subclass	World
public	✓	✓	✓	✓
protected	✓	✓	✓	X
default	✓	✓	х	Х
private	✓	x	х	Х

ઉપયોગ:

• **public**: બધે accessible

• **protected**: Package અને subclasses માં accessible

• default: ผเห package-level access

• private: หเห class-level access

ਮੇਮਣੀ ਟ੍ਰੀਡ: "Public Protected Default Private"

પ્રશ્ન 3(બ) [4 ગુણ]

JAVA માં interface નું વર્ણન કરો. Executable ઉદાહરણ સાથે interface નો inheritance દર્શાવો.

જવાબ:

Java भां Interface:

એક contract જે implementation વિના method signatures વ્યાખ્યાયિત કરે છે. Classes interface ને implement કરીને method definitions પ્રદાન કરે છે.

Interface Inheritance ઉદાહરણ:

```
// Parent interface
interface Animal {
    void sound();
}

// Child interface Animal 웨 inherit se 항
interface Mammal extends Animal {
    void walk();
}

// Child interface 에 implement sed class
class Dog implements Mammal {
    public void sound() {
        System.out.println("독려한 대본 연관 연관 항");
    }

    public void walk() {
        System.out.println("독려한 대본 내의 내원 대념 항");
}
```

```
}
}
class Main {
  public static void main(String[] args) {
    Dog d = new Dog();
    d.sound();
    d.walk();
}
```

મુખ્ય લક્ષણો:

- Multiple Inheritance: Interface multiple inheritance support ອ ຂ ອ ອ
- **Contract**: Class શું implement કરવું જોઈએ તે વ્યાખ્યાયિત કરે છે

મેમરી ટ્રીક: "Interfaces Contracts Inherit કરે છે"

પ્રશ્ન 3(ક) [7 ગુણ]

super keyword વ્યાખ્યાયિત કરો અને executable JAVA પ્રોગ્રામ સાથે super keyword નો ઉપયોગ દર્શાવો

જવાબ:

super Keyword:

Immediate parent class object ને reference કરે છે. Parent class ના methods, variables, અને constructors ને access કરવા માટે વપરાય છે.

```
class Animal {
    String name = "אופור";
    Animal(String type) {
        System.out.println("Animal constructor: " + type);
    }
    void sound() {
        System.out.println("પ્રાણી અવાજ કરે છે");
    }
}
class Dog extends Animal {
    String name = "sdel";
    Dog() {
        super("관건대"); // Parent constructor 되면 당한 양
        System.out.println("Dog constructor");
    }
    void sound() {
        super.sound(); // Parent method sĭલ sè છે
```

super ના ઉપયોગો:

- Constructor Call: super(parameters)
- Method Call: super.methodName()
- Variable Access: super.variableName

મેમરી ટ્રીક: "Super Parent ને કૉલ કરે છે"

પ્રશ્ન 3(અ OR) [3 ગુણ]

JAVA માં package ને વ્યવહારુ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

Java ні Package:

સંબંધિત classes અને interfaces ને એકસાથે organize કરતું namespace. Access control અને namespace management પ્રદાન કરે છે.

Package Structure:

```
com.company.project

— model

| Student.java

— service

| StudentService.java

— Main.java
```

ઉદાહરણ:

```
// File: com/company/model/Student.java
package com.company.model;

public class Student {
    private String name;
```

```
public String getName() { return name; }
  public void setName(String name) { this.name = name; }
}

// File: Main.java
import com.company.model.Student;

public class Main {
   public static void main(String[] args) {
       Student s = new Student();
       s.setName("%);
   }
}
```

ફાયદા:

- Organization: સંબંધિત classes ને group કરે છે
- Access Control: Package-level access

મેમરી ટ્રીક: "Packages Classes ને Organize કરે છે"

પ્રશ્ન 3(બ OR) [4 ગુણ]

વ્યવહારુ ઉદાહરણ સાથે abstract અને final keywords સમજાવો.

જવાબ:

Keywords સમજૂતી:

Keyword	હેતુ	ઉપયોગ
abstract	અધૂરી implementation	Classes અને methods
final	Modification અટકાવવું	Classes, methods, variables

```
// Abstract class
abstract class Shape {
    final double PI = 3.14; // final variable

    abstract void draw(); // abstract method

    final void display() { // final method
        System.out.println("આકાર દર્શાવી રહ્યા છીએ");
    }
}

// Final class
final class Circle extends Shape {
    void draw() {
```

```
System.out.println("વર્તુળ દોરી રહ્યા છીએ");
}
// Final ને લીધે Circle class ને extend કરી શકાતું નથી
// class Oval extends Circle { } // Error!
```

મુખ્ય મુદ્દા:

- abstract: Subclass માં override કરવું જોઈએ
- final: Override અથવા extend કરી શકાતું નથી

મેમરી ટ્રીક: "Abstract મંજૂરી આપે છે, Final મનાઈ કરે છે"

પ્રશ્ન 3(ક OR) [7 ગુણ]

Java Programming language context માં Dynamic Method Dispatch વ્યાખ્યાયિત કરો. Dynamic Method Dispatch દર્શાવતો executable પ્રોગ્રામ બનાવો.

જવાબ:

Dynamic Method Dispatch:

Runtime polymorphism જ્યાં method call execution દરમિયાન actual object type આધારે resolve થાય છે, reference type આધારે નહીં.

```
// Base class
class Animal {
    void sound() {
        System.out.println("પ્રાણી અવાજ કરે છે");
}
// Derived classes
class Dog extends Animal {
    void sound() {
        System.out.println("sdरi ਅਦੇ છ");
}
class Cat extends Animal {
    void sound() {
        System.out.println("બિલાડી મ્યાવ કરે છે");
    }
}
class DynamicDispatchDemo {
    public static void main(String[] args) {
        Animal ref; // Reference variable
        // Runtime method resolution
```

```
ref = new Dog();
ref.sound(); // Dog नो sound() SॉG थाय छे

ref = new Cat();
ref.sound(); // Cat नो sound() SॉG थाय छे

ref = new Animal();
ref.sound(); // Animal नो sound() SॉG थाय छे

}
```

```
કૂતરો ભસે છે
બિલાડી મ્યાવ કરે છે
પ્રાણી અવાજ કરે છે
```

મુખ્ય લક્ષણો:

- Runtime Resolution: Runtime પર method નક્કી થાય છે
- Polymorphism: સમાન interface, વિવિધ behavior
- Virtual Method Table: JVM method lookup માટે vtable વાપરે છે

મેમરી ટ્રીક: "Dynamic Dispatch Runtime નક્કી કરે છે"

પ્રશ્ન 4(અ) [3 ગુણ]

Exception Handling માં throw અને finally keywords સમજાવો.

જવાબ:

Exception Handling Keywords:

Keyword	હેતુ	ઉપયોગ
throw	મેન્યુઅલી exception throw કરવું	throw new Exception();
finally	હંમેશા execute થતો block	try-catch પછી

ઉદાહરણો:

```
// throw ઉદાહરણ
if(age < 0) {
    throw new IllegalArgumentException("અયોગ્ય વય");
}

// finally ઉદાહરણ
try {
    // જોખમી sis
} catch(Exception e) {
    // exception handle કરો
} finally {
    // cleanup sis - હંમેશા execute થાય છે
}
```

મુખ્ય મુદ્દા:

- throw: સ્પષ્ટપણે exception બનાવે છે અને throw કરે છે
- finally: Exception આવે કે ન આવે તે ને ધ્યાને લીધા વિના execute થાય છે

મેમરી ટ્રીક: "Throw બનાવે છે, Finally સાફ કરે છે"

પ્રશ્ન 4(બ) [4 ગુણ]

JAVA માં try...catch block દર્શાવતો પ્રોગ્રામ લખો

જવાબ:

```
public class TryCatchDemo {
    public static void main(String[] args) {
        try {
            int[] arr = {1, 2, 3};
            System.out.println("Array element: " + arr[5]); // Index out of bounds

        int result = 10 / 0; // Division by zero

} catch(ArrayIndexOutOfBoundsException e) {
        System.out.println("Array index error: " + e.getMessage());

} catch(ArithmeticException e) {
        System.out.println("이면서 error: " + e.getMessage());

} catch(Exception e) {
        System.out.println("레메리 error: " + e.getMessage());
}

System.out.println("레메리 error: " + e.getMessage());
}

System.out.println("레메리 error: " + e.getMessage());
}
```

```
Array index error: Index 5 out of bounds for length 3
પ્રોગ્રામ થાલુ રહે છે...
```

ફાયદા:

- Exception Handling: સુંદર error management
- Program Continuity: પ્રોગ્રામ crash નથી થતો

મેમરી ટ્રીક: "Try કોડ, Catch Errors"

પ્રશ્ન 4(ક) [7 ગુણ]

ArrayIndexOutOfBoundsException Exception વ્યાખ્યાયિત કરો. તેને પ્રદર્શિત કરતો એક કાર્યક્ષમ JAVA પ્રોગ્રામ લખો. Input(ઓ) નો પણ ઉલ્લેખ કરો જે આ Exception ને વધારશે.

જવાબ:

ArrayIndexOutOfBoundsException:

Runtime exception જે અયોગ્ય index (નકારાત્મક અથવા >= array length) સાથે array element ને access કરવાનો પ્રયાસ કરતી વખતે thrown થાય છે.

કોડ ઉદાહરણ:

```
public class ArrayExceptionDemo {
    public static void main(String[] args) {
        int[] numbers = {10, 20, 30, 40, 50}; // Array size: 5
        try {
            System.out.println("Array अंआर्ध: " + numbers.length);
            // Valid access
            System.out.println("Index 2 42 element: " + numbers[2]);
            // Invalid access - exception throw કरशे
            System.out.println("Index 10 42 element: " + numbers[10]);
        } catch(ArrayIndexOutOfBoundsException e) {
            System.out.println("Exception YSSIQ: " + e.getMessage());
            System.out.println("અયોગ્ય index access કર્યું!");
        }
        System.out.println("પ્રોગ્રામ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ થયો");
    }
}
```

Exception raise sरता inputs:

- HSIRICHS Index: arr[-1]
- Index >= Length: size 5 ਜੀ array ਸੀਟੇ arr[5]

• Empty Array Access: भाली array मारे arr[0]

બચાવ:

- Bounds Checking: Access પહેલા index verify કરો
- Array Length: array.length property पापरो

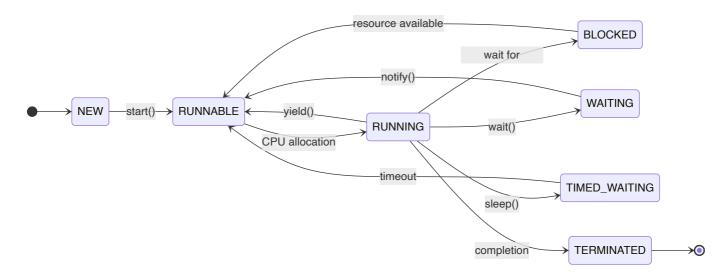
મેમરી ટ્રીક: "Array Bounds Programs તોડે છે"

પ્રશ્ન 4(અ OR) [3 ગુણ]

JAVA માં Thread ના life cycle ને ઉદાહરણ સાથે દોરો અને સમજાવો.

જવાબ:

Thread Life Cycle:

States:

- **NEW**: Thread બનાવ્યો પણ શરૂ કર્યો નથી
- RUNNABLE: Run કરવા માટે તૈયાર અથવા running
- **BLOCKED**: Resource भाटे waiting
- WAITING: અનિશ્ચિત સમય માટે waiting
- TIMED_WAITING: નિર્દિષ્ટ સમય માટે waiting
- TERMINATED: Thread execution นุย์

મેમરી ટ્રીક: "New Runs, Blocks Wait, Terminates"

પ્રશ્ન 4(બ OR) [4 ગુણ]

JAVA Optional class સમજાવો. Optional class ની OfNullable() પદ્ધતિનું વર્ણન કરો.

જવાબ:

Optional Class:

Container object જે value હોઈ શકે કે ન પણ હોઈ શકે. NullPointerException ટાળવામાં મદદ કરે છે અને કોડને વધુ readable બનાવે છે.

ofNullable() Method:

Value non-null હોય તો તે સાથેનું Optional પરત કરે છે, અન્યથા empty Optional પરત કરે છે.

કોડ ઉદાહરણ:

```
import java.util.Optional;

public class OptionalDemo {
    public static void main(String[] args) {
        String name1 = "하는데";
        String name2 = null;

        // ofNullable() ઉદાહરણો
        Optional<String> opt1 = Optional.ofNullable(name1);
        Optional<String> opt2 = Optional.ofNullable(name2);

        System.out.println("opt1 실명2: " + opt1.isPresent()); // true
        System.out.println("opt2 실명2: " + opt2.isPresent()); // false

        // Safe value retrieval
        System.out.println("Name1: " + opt1.orElse("અ되너"));
        System.out.println("Name2: " + opt2.orElse("અ되너"));
    }
}
```

ફાયદા:

- Null Safety: NullPointerException અટકાવે છે
- **Readable Code**: Optional values નું સ્પષ્ટ indication

મેમરી ટ્રીક: "Optional Null Safety ઓફર કરે છે"

પ્રશ્ન 4(ક OR) [7 ગુણ]

નેસ્ટેડ try...catch block દર્શાવતો કાર્યક્ષમ JAVA પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ:

```
public class NestedTryCatchDemo {
   public static void main(String[] args) {
      try {
        System.out.println("બાહા try block શરૂ થયો");

      int[] numbers = {10, 20, 30};

      try {
```

```
System.out.println("આંતરિક try block શરૂ થયો");
                // आ ArrayIndexOutOfBoundsException आपशे
                System.out.println("Index 5 access seg: " + numbers[5]);
                // આ લાઇન execute નહીં થાય
                int result = 100 / 0;
            } catch(ArrayIndexOutOfBoundsException e) {
                System.out.println("ਅidਿੰs catch: Array index error - " + e.getMessage());
                // આંતરિક catch માંથી નવું exception throw કરવું
                throw new RuntimeException("आंतरिङ block मां error");
            }
            System.out.println("ਅidਿ try-catch ਪਈ");
        } catch(RuntimeException e) {
            System.out.println("데틴 catch: Runtime error - " + e.getMessage());
        } catch(Exception e) {
            System.out.println("데징 catch: 레베랙 error - " + e.getMessage());
        } finally {
            System.out.println("পা& finally: Cleanup operations");
        }
        System.out.println("પ્રોગ્રામ execution પૂર્ણ થયું");
    }
}
```

```
બાહ્ય try block શરૂ થયો
આંતરિક try block શરૂ થયો
આંતરિક catch: Array index error – Index 5 out of bounds for length 3
બાહ્ય catch: Runtime error – આંતરિક block માં error
બાહ્ય finally: Cleanup operations
પ્રોગ્રામ execution પૂર્ણ થયું
```

મુખ્ય લક્ષણો:

- બહુવિધ સ્તરો: આંતરિક અને બાહ્ય exception handling
- Exception Propagation: આંતરિક exceptions બાહ્ય blocks દ્વારા પકડાઈ શકે છે
- વિશષ્ટ Handling: વિવિધ સ્તરો પર વિવિધ exceptions

મેમરી ટ્રીક: "Nested Try સ્તરો Catches કરે છે"

પ્રશ્ન 5(અ) [3 ગુણ]

JAVA માં executable કોડ સાથે thread synchronization સમજાવો.

જવાબ:

Thread Synchronization:

Data inconsistency અને race conditions અટકાવવા માટે બહુવિધ threads દ્વારા shared resources ના access ને control કરવાની પદ્ધતિ.

કોડ ઉદાહરણ:

```
class Counter {
   private int count = 0;
    // Synchronized method
    public synchronized void increment() {
        count++;
    }
    public int getCount() {
       return count;
}
class SyncDemo extends Thread {
    Counter counter;
    SyncDemo(Counter c) {
        counter = c;
    }
    public void run() {
        for(int i = 0; i < 1000; i++) {
            counter.increment();
        }
    }
}
```

ફાયદા:

- **Data Consistency**: Race conditions અટકાવે છે
- Thread Safety: Shared resources ને safe access

મેમરી ટ્રીક: "Synchronize Shared Data ને સુરક્ષિત કરે છે"

પ્રશ્ન 5(બ) [4 ગુણ]

JAVA માં વિવિધ stream classes ની નોંધણી કરો. Executable ઉદાહરણ સાથે કોઈપણ એકને સમજાવો.

જવાબ:

Stream Classes:

Class	હેતુ	яяіғ
FileInputStream	File માંથી bytes વાંચવા	Input
FileOutputStream	File માં bytes લખવા	Output
BufferedReader	Buffered character reading	Input
PrintWriter	Formatted text output	Output

FileInputStream ઉદાહરણ:

```
import java.io.*;
public class StreamDemo {
    public static void main(String[] args) {
        try {
            // File બનાવો અને data લખો
            FileOutputStream fos = new FileOutputStream("test.txt");
            String data = "नमस्ते विश्व";
            fos.write(data.getBytes());
            fos.close();
            // FileInputStream વાપરીને file વાંચો
            FileInputStream fis = new FileInputStream("test.txt");
            while((ch = fis.read()) != -1) {
                System.out.print((char)ch);
            fis.close();
        } catch(IOException e) {
            e.printStackTrace();
    }
}
```

Stream લક્ષણો:

- Byte-oriented: Binary data handle ຣ ຂ છે
- Character-oriented: Text data handle ອ ຂ ອ ອ

મેમરી ટ્રીક: "Streams Data મોકલે છે"

પ્રશ્ન 5(ક) [7 ગુણ]

Thread નો ઉપયોગ કરીને આપેલ બે પૂર્ણાંક સંખ્યાઓ વચ્ચે વિષમ સંખ્યાઓ દર્શાવવા માટે Thread class ને વિસ્તારતો JAVA પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ:

```
class OddNumberThread extends Thread {
    private int start;
    private int end;
    public OddNumberThread(int start, int end) {
        this.start = start;
        this.end = end;
    }
    @Override
    public void run() {
        System.out.println("Thread શરૂ થયો: " + Thread.currentThread().getName());
        System.out.println(start + " અને " + end + " વચ્ચે વિષમ સંખ્યાઓ શોધી રહ્યા છીએ");
        for(int i = start; i <= end; i++) {</pre>
            if(i % 2 != 0) { // સંખ્યા વિષમ છે કે તે ચકાસો
                System.out.println("ਪਿਖਮ સંખ્યા: " + i);
                try {
                     Thread.sleep(500); // 500ms Hi2 pause
                } catch(InterruptedException e) {
                     System.out.println("Thread interrupted");
                }
            }
        }
        System.out.println("Thread પૂર્ણ થયો: " + Thread.currentThread().getName());
    }
}
public class OddNumberDemo {
    public static void main(String[] args) {
        // Thread objects जनायो
        OddNumberThread thread1 = new OddNumberThread(1, 10);
        OddNumberThread thread2 = new OddNumberThread(11, 20);
        // Thread names સੇਟ કરો
        thread1.setName("OddThread-1");
        thread2.setName("OddThread-2");
        // Threads श३ sरो
        thread1.start();
        thread2.start();
        try {
            // Threads પૂર્ણ થવાની રાહ જુઓ
            thread1.join();
            thread2.join();
        } catch(InterruptedException e) {
            e.printStackTrace();
```

```
System.out.println("બઘા threads પૂર્ણ થયા!");
}
}
```

```
Thread શરૂ થયો: OddThread-1
1 अने 10 વચ્ચે વિષમ સંખ્યાઓ શોદ્યી રહ્યા છીએ
Thread શરૂ થયો: OddThread-2
11 अने 20 વચ્ચે વિષમ સંખ્યાઓ શોદ્યી રહ્યા છીએ
વિષમ સંખ્યા: 1
વિષમ સંખ્યા: 11
વિષમ સંખ્યા: 3
વિષમ સંખ્યા: 13
```

Thread ផងម្លាំ:

- Concurrent Execution: બહુવિધ threads એકસાથે ચાલે છે
- **Thread Extension**: Custom behavior માટે Thread class extend કરે છે

મેમરી ટ્રીક: "Threads વારા લે છે"

પ્રશ્ન 5(અ OR) [3 ગુણ]

JAVA માં Thread class ની join() અને alive() પદ્ધતિઓ સમજાવો.

જવાલ:

Thread Methods:

Method	હેતુ	Return Type
join()	Thread completion માટે રાહ જોવું	void
isAlive()	Thread running છે કે તે ચકાસવું	boolean

Method સમજૂતી:

- join(): Current thread આપેલ thread complete થાય ત્યાં સુધી રાહ જુએ છે
- isAlive(): Thread હજુ running છે તો true, complete થયો હોય તો false પરત કરે છે

```
class TestThread extends Thread {
  public void run() {
    for(int i = 1; i <= 3; i++) {
        System.out.println("ચાલી રહ્યું: " + i);
        try { sleep(1000); } catch(InterruptedException e) {}
```

```
}
}

public class Main {

public static void main(String[] args) throws InterruptedException {

TestThread t = new TestThread();

System.out.println("Start પહેલા: " + t.isAlive()); // false

t.start();

System.out.println("Start પછી: " + t.isAlive()); // true

t.join(); // Completion માટે શહ જુઓ

System.out.println("Join પછી: " + t.isAlive()); // false
}
```

મેમરી ટ્રીક: "Join રાહ જુએ છે, Alive ચકાસે છે"

પ્રશ્ન 5(બ OR) [4 ગુણ]

JAVA માં user-defined exceptions ને વ્યાખ્યાયિત કરો. User-defined exceptions બતાવવા માટે પ્રોગ્રામ લખો

જવાબ:

User-defined Exceptions:

Exception class અથવા તેની subclasses ને extend કરીને વિશિષ્ટ application errors handle કરવા માટે બનાવાતી custom exception classes.

```
// Custom exception class
class AgeValidationException extends Exception {
    public AgeValidationException(String message) {
        super(message);
    }
}
class Person {
    private int age;
    public void setAge(int age) throws AgeValidationException {
        if(age < 0) {
            throw new AgeValidationException("ਪਪ ਜਤਾਹਰਮਤ હોઈ શકે ਜહੀਂ: " + age);
        if(age > 150) {
            throw new AgeValidationException("વર્ચ 150 કરતાં વધારે હોઈ શકે નહીં: " + age);
        this.age = age;
        System.out.println("मान्य पय सेट ड्यॉ: " + age);
    }
```

```
public int getAge() {
        return age;
    }
}
public class UserDefinedExceptionDemo {
    public static void main(String[] args) {
        Person person = new Person();
        try {
                                  // માન્ય વય
            person.setAge(25);
            person.setAge(-5);
                                  // અમાન્ય વય – exception throw કરશે
        } catch(AgeValidationException e) {
            System.out.println("Custom Exception: " + e.getMessage());
        try {
            person.setAge(200); // અમાન્ય વય - exception throw કરશે
        } catch(AgeValidationException e) {
            System.out.println("Custom Exception: " + e.getMessage());
    }
}
```

```
માન્ય વય સેટ કર્યો: 25
Custom Exception: વય નકારાત્મક હોઈ શકે નહીં: -5
Custom Exception: વય 150 કરતાં વધારે હોઈ શકે નહીં: 200
```

કાયદા:

- **વિશિષ્ટ Error Handling**: Application-specific errors handle sરે છે
- **બહેતર Code Organization**: Exception logic અલગ રાખે છે

મેમરી ટ્રીક: "Custom Exceptions વિશિષ્ટ Errors પકડે છે"

પ્રશ્ન 5(ક OR) [7 ગુણ]

ફાઇલ a.txt ની સામગ્રીને b.txt પર કોપી કરવા માટે JAVA પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ:

```
import java.io.*;

public class FileCopyDemo {
   public static void main(String[] args) {
      String sourceFile = "a.txt";
}
```

```
String targetFile = "b.txt";
    // Method 1: FileInputStream ਅਜੇ FileOutputStream વાપરੀਜੇ
    copyUsingStream(sourceFile, targetFile);
    // Method 2: BufferedReader અને PrintWriter વાપરીને
    copyUsingBuffered(sourceFile, targetFile);
}
// Method 1: Byte-by-byte copy
public static void copyUsingStream(String source, String target) {
    try {
        // Sample data साथे source file जनापो
        FileOutputStream createFile = new FileOutputStream(source);
        String data = "નમસ્તે વિશ્વ!\nઆ sample text છે.\nJava File Operations.";
        createFile.write(data.getBytes());
        createFile.close();
        System.out.println("Sample data સાથે source file બનાવી");
        // File copy sरो
        FileInputStream fis = new FileInputStream(source);
        FileOutputStream fos = new FileOutputStream(target);
        int ch;
        while((ch = fis.read()) != -1) {
            fos.write(ch);
        fis.close();
        fos.close();
        System.out.println("Stream વાપરીને file સફળતાપૂર્વંક copy કરી");
    } catch(IOException e) {
        System.out.println("File copy દરમિયાન error: " + e.getMessage());
    }
}
// Method 2: Buffering साथे line-by-line copy
public static void copyUsingBuffered(String source, String target) {
    try {
        BufferedReader reader = new BufferedReader(new FileReader(source));
        PrintWriter writer = new PrintWriter(new FileWriter("buffered_" + target));
        String line;
        while((line = reader.readLine()) != null) {
            writer.println(line);
        }
        reader.close();
        writer.close();
        System.out.println("BufferedReader વાપરીને file સફળતાપૂર્વક copy કરી");
```

```
// Copy sरेल content धर्शांपो
            displayFileContent("buffered " + target);
        } catch(IOException e) {
            System.out.println("Buffered copy દરમિયાન error: " + e.getMessage());
        }
    }
    // File content धराविया भारे helper method
    public static void displayFileContent(String filename) {
        try {
            System.out.println("\n" + filename + " ની સામગ્રી:");
            BufferedReader reader = new BufferedReader(new FileReader(filename));
            String line;
            while((line = reader.readLine()) != null) {
                System.out.println(line);
            reader.close();
        } catch(IOException e) {
            System.out.println("File વાંચતી વખતે error: " + e.getMessage());
    }
}
```

```
Sample data સાથે source file બનાવી
Stream વાપરીને file સફળતાપૂર્વંક copy કરી
BufferedReader વાપરીને file સફળતાપૂર્વંક copy કરી
buffered_b.txt ની સામગ્રી:
નમસ્તે વિશ્વ!
આ sample text છે.
Java File Operations.
```

File Operations:

- FileInputStream/FileOutputStream: Byte-level operations
- BufferedReader/PrintWriter: Buffering સાથે line-level operations
- Exception Handling: યોગ્ય error management

મુખ્ય લક્ષણો:

- બહુવિદ્ય Methods: File copying માટે વિવિધ approaches
- Error Handling: IOException માટે try-catch blocks
- Resource Management: File streams નું યોગ્ય closing

શ્રેષ્ઠ પ્રથાઓ:

- Streams બંધ કરો: ઉપયોગ પછી હંમેશા file streams બંધ કરો
- Exception Handling: IOException ને યોગ્ય રીતે handle કરો
- **Buffer Usage**: બહેતર performance માટે buffered streams વાપરો

મેમરી ટ્રીક: "Files Source થી Target તરફ Flow કરે છે"